

1. feladat

Összesen 25 pont

Folyadékot szállítunk az 1 jelű, légköri nyomású tartályból a 2 jelű tartályba, ahol a belső túlnyomás értéke 0,5 bar.

A tartályok közötti szintkülönbség 4,4 m.

A szállított térfogat óránként 3 m^3 .

A folyadék sűrűsége 1000 kg/m^3 .

A nehézségi gyorsulás $9,81 \text{ m/s}^2$.

A) Számolja ki a szükséges cső-átmérőt, ha a tervezett folyadéksebesség 2 m/s !

B) Számolja ki a szivattyú manometrikus szállítómagasságát (H), ha az áramlástani veszteség magasság $h' = 2 \text{ m}$!

Mekkora ebből a szállítómagasság statikus tagja?

C) Határozza meg a szivattyú hasznos teljesítményszükségletét!

A mellékelt diagramon egy centrifugál szivattyú jelleggörbéje látható. A feladatot két szivattyú sorba kapcsolásával szeretnénk megoldani.

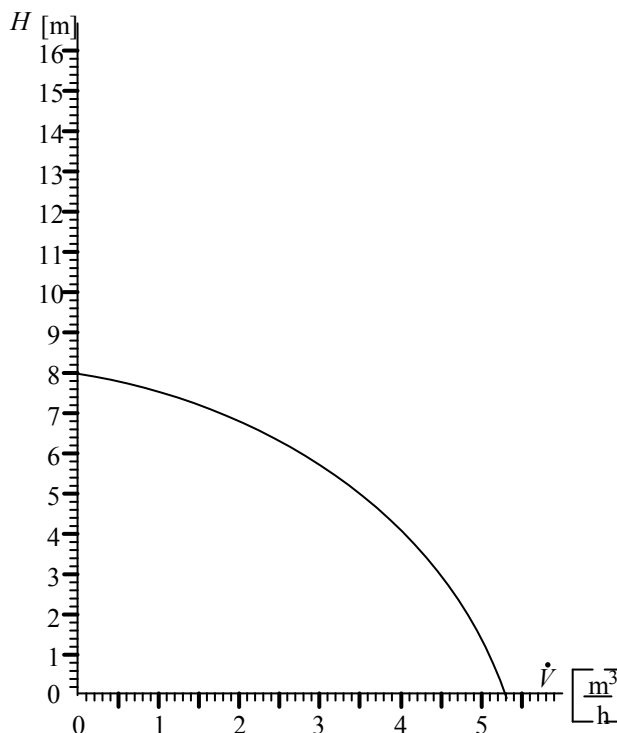
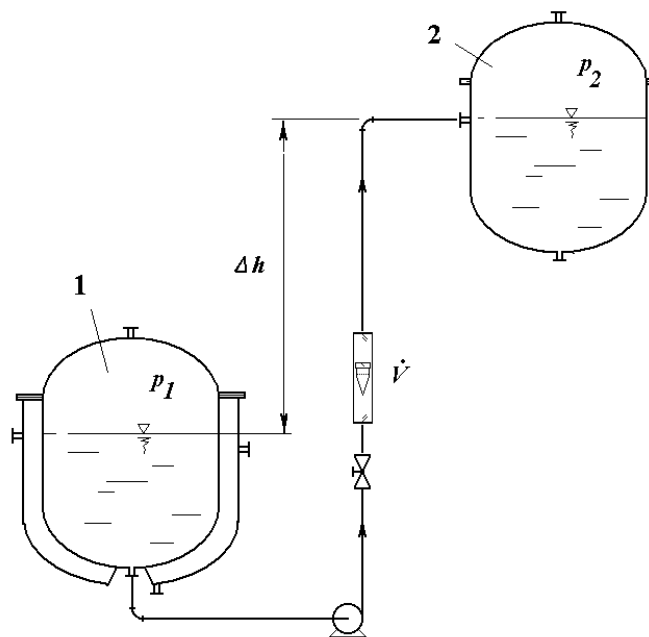
D) Rajzolja be a diagramba a szivattyúk sorba kapcsolása esetén adódó szállítási jelleggörbét!

Rajzolja be a $\dot{V} = 3 \text{ m}^3/\text{h}$ folyadékcszállításhoz tartozó feltételezett M munkapontot!

E) Rajzolja meg jellegre helyesen a csővezetéki (terhelési) jelleggörbét a B) pont alatt kiszámolt két ismert pontja ($\dot{V} = 0$; h_{st}) ill. ($\dot{V} = 3 \text{ m}^3/\text{h}$; H) alapján!

F) El tudja-e látni a sorba kapcsolt két szivattyú a feladatát? Indokolja válaszát!

(A szállítómagasság tekintetében $\pm 10\%$ eltérés megengedett!)

2. feladat**Összesen 28 pont**

Egy egyenáramú csőköteges folyadék-folyadék hőcserélőt méretezünk.

A hőleadó közeg (meleg víz) a csőoldalon áramlik. Belépő hőmérséklete $80\text{ }^\circ\text{C}$, kilépő hőmérséklete $65\text{ }^\circ\text{C}$, térfogatárama 200 liter/óra , sűrűsége 971 kg/m^3 .

A hőfelvevő közeg belépő hőmérséklete $20\text{ }^\circ\text{C}$, kilépő hőmérséklete $40\text{ }^\circ\text{C}$.

A közegek fajhője megegyezik: $4,2 \frac{\text{kJ}}{\text{kg } ^\circ\text{C}}$.

- A) Rajzolja le a hőcserélőt fő részeinek feltüntetésével, nevezze meg alkatrészeit!
- B) Számolja ki a meleg víz tömegáramát!
- C) Számolja ki a leadott hőteljesítmény!
- D) Rajzolja meg a hőcserélő hőmérséklet-felület diagramját és számolja ki a közepes hőmérséklet különbséget!
- E) Számolja ki a hőátadó felületet, ha a hőcserélőben 6 db $\varnothing 12\text{ mm}$ -es cső van, a forrcsövek hossza 1 m.
- F) Számolja ki a hőátbocsátási tényező értékét!

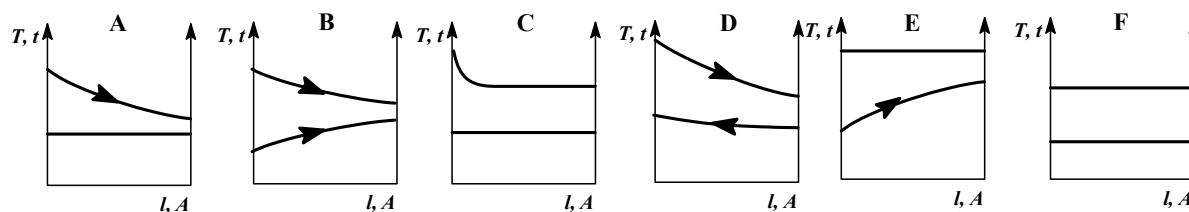
3. feladat**Összesen 10 pont**

Válassza ki, hogy a felületi hőcserélőre vonatkozó leírás melyik, a táblázat alatt található hőmérséklet – felület diagramra vonatkozik!

Írja megfelelő diagram betűjelét a leírás utáni cellába!

Egy cellába több betű is kerülhet és ugyanaz a betű több állításra is igaz lehet!

1) Túlhevített vízgőzzel forralunk.	
2) Bepárlás, forrponton történő betáplálás esetén.	
3) A hőleadó közeg túlhevített gőz.	
4) Egyenáramú hőcserélő.	
5) Folyadék-folyadék hőcsere folyik.	
6) Vízhűtésű kondenzátor.	
7) Gőzfűtésű levegő előmelegítő.	
8) Olajfűtésű forraló.	

4. feladat**Összesen 25 pont**

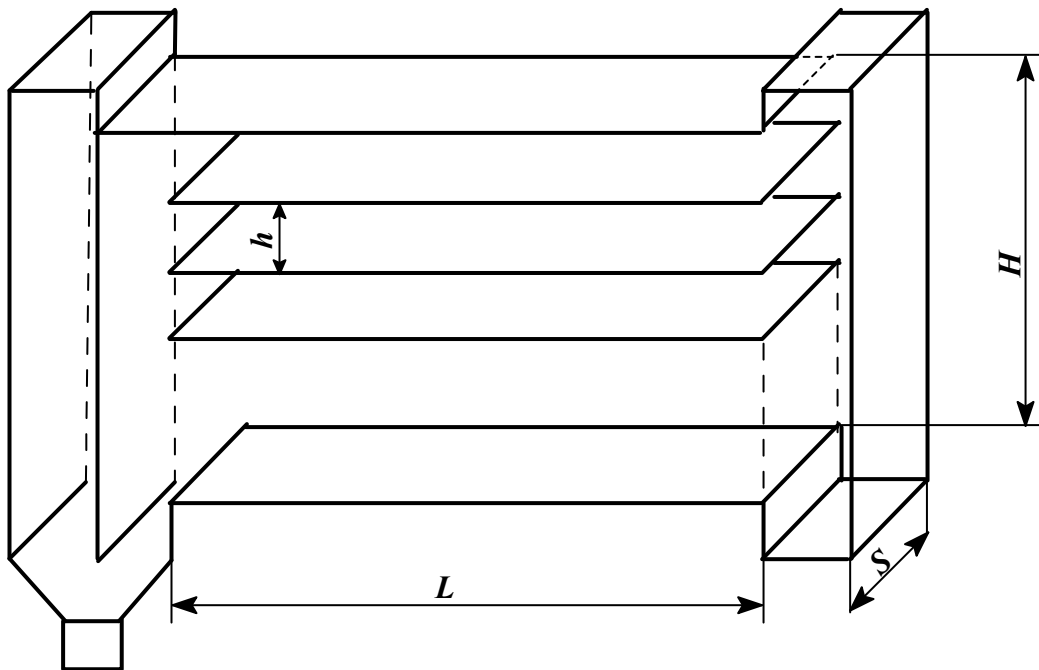
Levegőben lévő szilárd szennyeződést ülepitő kamrában kívánjuk szétválasztani.

Az ülepitő kamrában egymástól 5 cm magasságban 10 db 2 m hosszúságú, 1 m széleségű tálcákat helyezünk el.

A szilárd szemcsék sűrűsége 1700 kg/m^3 , a leválasztandó legkisebb szemcseátmérő $50 \text{ }\mu\text{m}$. A levegő sűrűsége $1,18 \text{ kg/m}^3$, dinamikai viszkozitása $1,81 \cdot 10^{-5} \text{ Pa}\cdot\text{s}$.

A) Rajzolja be az ábrába:

- a levegőáram útját, a poros gázbevezetés és a tiszta gázelvezetés csonkját;
- a gázsebesség és az ülepedési sebesség vektorokat;
- egy, a legkedvezőtlenebb helyzetben lévő szemcse megadásával, annak ülepedését feltüntetve!

- B) Számolja ki az ülepedési sebességet, feltételezve, hogy az ülepedés lamináris, majd ellenőrizze a feltevést ($Re < 1$)!
- C) Mennyi idő alatt ülepedik le az adott szemcse?
- D) Mekkora lehet a maximális gázsebesség, hogy a szemcse még a tálcára ülepedjen?
- E) Óránként mekkora tömegű poros gázt tudunk megtisztítani?
- F) Hogyan befolyásolja a tálcaszám növelése a tisztítandó gáz térfogatáramát? Indokolja válaszát!

5. feladat

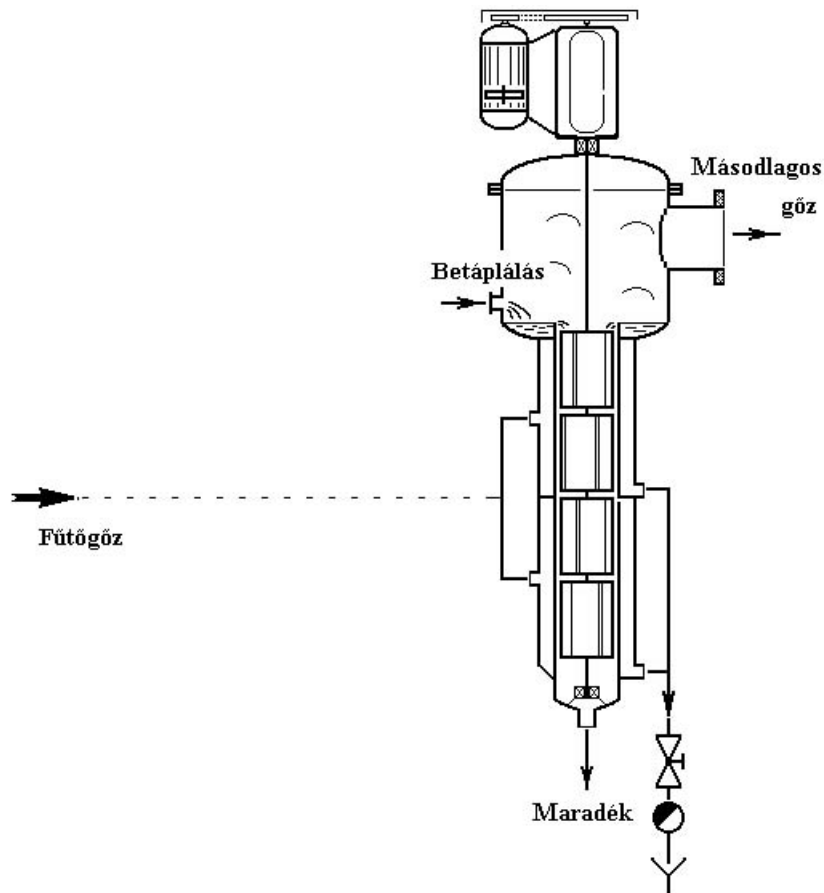
Összesen 12 pont

Egy lengőlapátos ipari filmbepárló egyszerű gőzfűtés szabályozását kell megoldani.

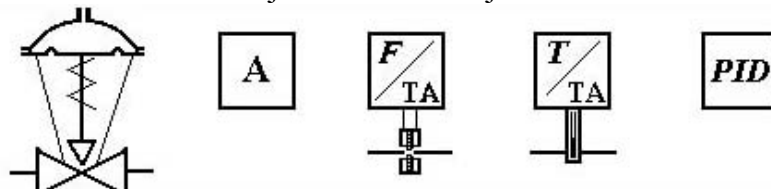
Jelölések: F/TA áramlás távadó, T/TA hőmérséklet távadó
 A alapjelképző, PID szabályozó.

A szabályozó elemek jelképes jelölései az ábra tetején láthatóak, ezekkel a jelképekkel dolgozzon! Gondolja végig, hogy mely fizikai paraméter változtatása befolyásolja leginkább a folyamatot és arra az érzékelőre építse fel a szabályozási kört!

- A) Készítse el a szabályozási kör kapcsolási vázlatát!
 B) Tüntesse fel szabályozó jeleit: x_a , x_e , x_v , x_b , x_m , x_s valamint az alapértéket x_A !

Az ábra kiegészítése során használja a következő rajzi elemeket:

- C) Mi befolyásolja közvetlenül a következő jeleket?

x_a (alapjelet): .....

x_v (végrehajtójelet): .....